

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem v právní věci

žalobce: Y. T. (dříve Z.), narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X,
zastoupený advokátkou JUDr. Helenou Martiňákovou
sídlem Na Křivíně 1363/4, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2019, č. j. OAM-55/LE-LE05-LE26-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce podanou žalobou napadá shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Obsah žaloby

2. Žalobce předně namítal, že žalovaný vycházel v rozporu s § 23c písm. c) zákona o azylu pouze z podkladů vypracovaných od roku 2014 do 16. 5. 2018. Žalovaný zcela ignoroval aktuální situaci na Ukrajině, zejména incident ze dne 25. 11. 2018 v Kerčském průlivu, při kterém ruští pohraničníci zadrželi tři ukrajinské lodě a celkem 24 námořníků. V reakci na tento incident prezident Ukrajiny Porošenko vyhlásil válečný stav, který skončil 26. 12. 2018 z důvodu blížících se voleb. Přesto je situace na východě země dle dostupných informací vážná a podle vyjádření prezidenta Porošenka je válečná hrozba stále reálná. Žalovaný zjevně podcenil skutečný stav na Ukrajině.
3. Žalobce se obává nasazení do ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Za alibistické považuje žalobce konstatování žalovaného, že jemu adresovaný povolávací rozkaz představuje pouhou „evidenční záležitost“. Žalobce byl jakožto nevoják po dosažení věku 25 let převeden do zálohy. V rozporu s ukrajinskými zákony, dle kterých jsou do vojenské základní služby povolávány osoby ve věku 18-27 let, žalobci v jeho 39 letech hrozí povolání do armády a nasazení do válečné oblasti. Žalobce odkázal na několik reportáží ČT 24, podle kterých neustále dochází k mobilizaci a do války nejsou povoláváni jen profesionální vojáci, ale „profesionalizace armády“ je zastírána poskytnutím finančních prostředků, o které vojáci ani nestojí. V rámci ozbrojených konfliktů stále dochází k výrazným ztrátám na životech a k zajetí vojáků, kteří jsou mučeni a podrobeni nelidskému zacházení, *„v souvislosti s čímž byly objeveny hromadné hroby bez možné identifikace mrtvých těl“*.
4. Žalobce rovněž brojí proti názoru žalovaného, že žalobci hrozí trestněprávní postih za nenastoupení vojenské služby pouze v případě, že si převezme povolávací rozkaz, k čemuž dosud nedošlo. Žalovaný v podstatě navádí žalobce, aby mařil doručování povolávacího rozkazu. Vzhledem ke skutečnosti, že povolávací rozkaz je doručován za součinnosti policie, není takové řešení dlouhodobě udržitelné. Za nepřiléhavý považuje žalobce odkaz žalovaného na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1998, sp. zn. 6 A 508/97, který byl vydán za diametrálně odlišné politické a bezpečnostní situace.
5. Dále žalobce namítá, že jako stoupenec S. r. je ohrožen svévolným násilím ze strany nacionalistů.
6. Žalovaný nesprávně hodnotil žalobcem předložený „Dokument potvrzující status bojových akcí na území Ukrajiny“. Žalobce tento dokument získal od třetích osob, nikoliv od ukrajinských úřadů. Předmětný dokument navíc není datován k 7. 4. 2014, ale je platný od 7. 4. 2014 do ukončení bojových akcí na území Ukrajiny.
7. Žalovaný dále pochybil, když žalobci neudělil doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, ačkoliv k tomu žalobce splnil všechny podmínky. V tomto směru žalobce odkázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí České republiky (dále jen „MZV“) z 26. 3. 2019, dle které se českým občanům důrazně nedoporučuje vycestování do Doněcké a Luhanské

oblasti, zejména do míst v blízkosti tzv. linie dotyku. Z uvedeného žalobce dovozuje, že Ukrajinu nelze hodnotit jako bezpečnou zemi původu.

8. Žalovaný nesprávně hodnotil trestní zachovalost žalobce, jelikož na odsouzení Obvodním soudem pro Prahu 4 rozsudkem sp. zn. 37 T 5/2011 se vztahovala amnestie prezidenta republiky, v důsledku níž se na žalobce hledí jako na osobu netrestanou.
9. Žalobce dále považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, protože argumentace žalovaného neodpovídá závěrům nestátních organizací o stavu na Ukrajině a podklady rozhodnutí dostatečně nereflktují skutečnou politickou, bezpečnostní a vojenskou situaci.
10. Závěrem je namítáno procesní pochybení žalovaného, jelikož i přes opakovanou žádost nebylo žalobci ani jeho zástupkyni umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, ačkoliv od 26. 6. 2018 byly do spisu založeny další dokumenty a u dokumentů, které žalobce zaslal, nemohl ověřit, že tyto byly do spisu skutečně založeny.

Vyjádření žalovaného a replika žalobce

11. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, v podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a spisový materiál. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Uvedl, že k objektivitě informování České televize existují výhrady. Pokud jde o situaci v Kerčském průlivu a na východě Ukrajiny, tento stav se žalobce nijak nedotýká, neboť před vycestováním žil v C., který je pod plnou kontrolou ukrajinské vlády. V dubnu 2019 zde žádný ozbrojený konflikt neprobíhal. Povinnost nastoupit vojenskou službu (ani případný postih za nenastoupení této služby) nelze považovat za pronásledování za strany státní moci, neboť se jedná o zákonem stanovenou povinnost občana vůči státu, která existuje i v některých evropských zemích s vyspělými demokratickými standardy. Žalovaný odkázal na zprávu MZV ze dne 22. 1. 2018., č. j. 115045-LPTP, podle které vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (bojových operací), kde mohou sloužit pouze dobrovolně. Žalobce navíc může případně využít opětovně zavedené alternativní služby, která je vykonávána v nemocnicích. Od roku 2015 na Ukrajině nebyla vyhlášena žádná další mobilizace, naopak probíhá demobilizace. Podle informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „OAMP“) ze dne 14. 9. 2018 nejsou v současné době na východoukrajinské frontě žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Jestliže by měl žalobce v zemi původu nějaké problémy s nacionalisty, má možnost obrátit se na místní orgány činné v trestním řízení. Před vycestováním žalobce neměl s podporou S. r. žádné potíže a s diskriminací se na Ukrajině nikdy nesetkal. Pokud jde o tvrzené procesní pochybení žalovaného, žádost žalobce o opětovné seznámení s podklady byla vypracována až po vydání napadeného rozhodnutí a do správního spisu byly předtím založeny pouze dokumenty zaslané žalobcem, s jejichž obsahem musel být seznámen. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by žalobci v zemi jeho původu hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V současné době je již Ukrajina (vyjma Doněcké a Luhanské oblasti a poloostrova Krym) na seznamu bezpečných zemí původu.
12. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které upozorňuje, že žalovaný do správního spisu založil před vydáním rozhodnutí i další dokumenty (např. ohledně situace v Kerčském průlivu, informace OAMP ze dne 14. 9. 2018 atd.), se kterými se žalobce neměl možnost seznámit. K aktuální situaci na Ukrajině žalobce uvedl, že podle

„jazykového zákona“ schváleného parlamentem dne 25. 4. 2019 je jediným státním jazykem ukrajinština, což žalobce považuje za diskriminační. Změna situace v zemi nastala i v souvislosti s prezidentskými volbami. Dále žalobce zopakoval stěžejní argumenty obsažené v žalobě.

Skutková zjištění ze správního spisu

13. Ze správního spisu zjistil soud následující pro věc relevantní skutečnosti:
14. Žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal z důvodu „*bezpečnosti o svůj život*“.
15. Z údajů poskytnutých žalobcem podle § 10 odst. 2 zákona o azylu a z pohovoru ze dne 15. 5. 2018 vyplývá, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žalobcova obava z povolání do ukrajinské armády a nasazení do války. Žalobce se rovněž obává diskriminace ze strany státních orgánů, jelikož dříve podporoval S. r. a je příslušníkem ruskojazyčné menšiny. Žalobce je ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání. Do České republiky se žalobce dostal autobusem z Polska. Žalobce dříve vystupoval pod matčíným příjmením Z., příjmení po otci (T.) přijal poté, co se mu narodil syn. Žalobce je svobodný, zdravotně je zcela v pořádku a nemá žádné zvláštní potřeby. Před odjezdem ze země původu žil v C.. Žalobce měl v České republice uděleno povolení k pobytu za účelem zaměstnání a před měsícem mu přišlo rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu. Žalobce uvedl, že na Ukrajině probíhá od roku 2014 občanská válka, přičemž od prvních mobilizací mu přicházela předvolání do války. Žádné z těchto předvolání si žalobce osobně nepřevzal, pouze to poslední mu jeho rodiče zaslali poštou. Žalobce odmítá vzít do rukou zbraň a s válkou nesouhlasí. Na straně Doněcka a Luhanska má z dob studií přátele a nechce nikoho zabít ani být zabit. Na Ukrajině neabsolvoval základní vojenský výcvik, protože po dobu studií na vysoké škole mu byl výkon vojenské služby odkládán. Od svých přátel žalobce ví, že válka a s ní spojené zabíjení na Ukrajině pokračuje. Žalobce odmítá zprávy o profesionalizaci ukrajinské armády. Žádost o mezinárodní ochranu si podal až v dubnu 2018, jelikož do té doby mohl legálně pobývat na území České republiky. V době podání žádosti o mezinárodní ochranu byl žalobce ve vazbě a poté, co se dozvěděl o dalším povolávacím rozkazu, chtěl zůstat v České republice. Žalobce ke svému politickému působení uvedl, že nikdy nebyl oficiálním členem S. r., pouze v roce 2004 za úplaty sháněl lidi, kteří by tuto stranu podporovali při „oranžové revoluce“ v roce 2004 na Majdanu. Ukrajinská vláda ovšem o jeho agitačních aktivitách ví, přičemž přívržence této strany diskriminuje. Žalobce osobně nebyl nikdy diskriminován a před svým vycestováním neměl se státními orgány nikdy žádné problémy. Žalobce vyloučil, že by se mohl vrátit na Ukrajinu a žít se změněným jménem v jiné oblasti. Trvalé bydliště má totiž na stále na stejné adrese. Během své poslední návštěvy na Ukrajině pobýval 2,5 až 3 měsíce v I., přičemž na zdejší pobočce polské ambasády si požádal o vízum. Na své trvalé adrese tehdy pobýval asi 3 týdny a za účelem žádosti o vízum si začal vyřizovat nové doklady a obstarávat další potřebné dokumenty. Na úřadech mu bylo řečeno, že „*my ti to nepodepíšeme, abys šel válčit*“. Z toho důvodu si žalobce obstaral potřebné dokumenty přes své známé. Během těchto 3 týdnů se mu státní orgány nesnažily doručit povolání, protože to nestihly. Do své země původu by se žalobce vrátil, pouze kdyby skončila válka a změnila se vláda. Žalobce nemá v České republice ani jinde v Evropské unii žádné příbuzenské vztahy, pouze přátele. V České republice pobývá již 12 let, mluví česky, platí zde pojištění, zná mentalitu lidí a má tento stát rád, protože mu něco dal a může odtud pomáhat své rodině. Jeho rodiče, sestra, neter a syn (v jehož rodném listě není žalobce zapsán jako otec) žijí v C.. Žalobcova rodina mluví

pouze rusky, ale ukrajinsky rozumí. Žalobce celý život mluvil rusky, nyní je vše v ukrajinštině. Na výchově svého syna se žalobce podílí pouze finančně a prostřednictvím elektronické komunikace.

16. Součástí správního spisu je opis z evidence rejstříku trestů žalobce.
17. Žalovaný shromáždil pro účely vydání rozhodnutí ve věci následující podklady: zpráva OHCHR o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 12. 12. 2017, výroční zpráva Amnesty International ze dne 22. 2. 2018, výroční zpráva organizace Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, informace OAMP ze dne 22. 1. 2018 Ukrajina – situace v zemi, informace MZV (ze dne 1. 8. 2014, ze dne 9. 10. 2015 a ze dne 16. 5. 2018) a zpráva Amnesty International „Trest smrti“ z dubna 2016.
18. Podle protokolu ze dne 26. 6. 2018 se s podklady rozhodnutí seznámila zástupkyně žalobce. Na dotaz žalovaného ohledně nepřítomnosti žalobce zástupkyně odpověděla: *„Domluvili jsme se, že tento úkon vyřídím já, jeho přítomnost zde není nutně potřebná.“*
19. Následně zástupkyně žalobce předložila „Dokument potvrzující status bojových akcí na území Ukrajiny“ vydaný Státní imigrační službou Ukrajiny a „povolávací rozkaz“, který byl doručen do místa žalobcova bydliště na Ukrajině. „Povolávacím rozkazem“ byl žalobce vyzván, aby se dostavil *„za účelem upřesnění vojenských evidenčních údajů a absolvování zdravotní prohlídky“* na okresní vojenskou správu. Tyto listiny jsou ve správním spisu založeny na č. l. 83–94.
20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný posoudil, zda existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu a dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné okolnosti, z nichž by plynula potřeba ochrany před pronásledováním za uplatňování politických práv a svobod. V souvislosti s podporou S. r. neměl žalobce ze strany státních orgánů (a to ani během své agitační činnosti, ani během následných návštěv Ukrajiny) nikdy žádný problém a sám se s tvrzenou diskriminací nikdy nesetkal. Podle informací Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 nejsou proruský smýšlející osoby, kam se řadí z důvodu podpory S. r. i žalobce, na Ukrajině nijak stíhány. Žalovaný dospěl k závěru, že neexistují ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V průběhu řízení žalovaný nezjistil, že by žalobce mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů na Ukrajině. K obavě žalobce z povolání k výkonu vojenské služby žalovaný uvedl, že obecně branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, kterou uznávají mezinárodní smlouvy o lidských právech. V případě žalobce nelze očekávat, že by byl případný výkon vojenské služby uplatněn diskriminačně. Vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobcem předkládaný „povolávací rozkaz“ ve skutečnosti není povoláním k vojenské službě ani k výkonu vojenské služby během mobilizace, ale pouhým předvoláním k dostavení se na okresní vojenskou správu za účelem upřesnění evidenčních údajů a absolvování zdravotní prohlídky. Za důvod pro udělení azylu žalovaný rovněž neshledal zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině, která panuje pouze v Doněcké a Luhanské oblasti. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a zcela stabilní. Žalobce pochází z C. oblasti, která sice s Doněckou a Luhanskou oblastí sousedí, místo jeho bydliště je ale od linie dotyku vzdáleno přes 200 km, oblast je pod kontrolou ukrajinské vlády. Zhoršená bezpečnostní a

lidskoprávní situace na Krymu či v povstalcí ovládaných oblastech se žalobce, který má rodinné a sociální zázemí v C., nijak netýká. Žalovaný shledal, že žalobce se žádostí o mezinárodní ochranu pouze snaží legalizovat svůj pobyt na území poté, co mu byla zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu. V České republice nemá žalobce rodinného příslušníka, kterému by byl udělen azyl. Žalobce je zdravý, dospělý, praceschopný, a může si tak zajistit své potřeby po návratu do vlasti prací. Žalovaný proto neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany ani podle § 13 a 14 zákona o azylu. Žalovaný se ve smyslu § 28 zákona o azylu zabýval i tím, zda existují důvody pro udělení doplňkové ochrany, přičemž na základě svých výše uvedených závěrů neshledal, že by žalobci hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce netvrdil a z úředních evidencí nevyplynuly žádné okolnosti, které by odůvodňovaly udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Žalovaný proto uzavřel, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a ani § 14b zákona o azylu.

21. Dne 27. 2. 2019 bylo zástupkyni žalobce doručeno vyrozumění o plánovaném převzetí napadeného rozhodnutí žalovaným. Téhož dne zástupkyně žalobce požádala, aby jí bylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí.

Průběh soudního jednání

22. Při jednání u zdejšího soudu účastníci setrvali na svých stanoviscích.
23. Žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí má v podstatě za nepřezkoumatelné, protože žalovaný nevycházel z přesných a aktuálních informací ohledně Ukrajiny. Žalobci hrozí povolání do vojenské služby, přestože není vojákem a dle ukrajinských zákonů mají být povolávány jen osoby do 27 let. Na Ukrajině je stále situace nestabilní. Dochází k zajištění vojáků, jejich mučení a vraždám. Dále žalobce sdělil, že se oženil s občankou ČR a narodila se jim v březnu 2020 dcera.
24. Žalovaný namítl, že vojenská služba je uznávaná povinnost Ženevskou úmluvou (Úmluvou o právním postavení uprchlíků). Žalobci nebyl doručen povolávací rozkaz. Rodinný život na území ČR, nota bene založený v nejisté statusové situaci žalobce, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany účelově až v situaci, kdy mu nebyl udělen trvalý pobyt na území ČR. Důkazy předložené žalobcem tak nemají azylovou relevanci.
25. Soud při jednání k důkazu provedl listiny předložené žalobcem (rodný list dcery žalobce, pracovní smlouvu, mzdový výměr, nájemní smlouvu, dodatek k ní a oddací list).

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

26. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
27. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého

právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek procedurální směrnice přímý účinek. Jelikož žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 4. 4. 2018, dopadá na toto řízení, včetně řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí, procedurální směrnice. Tím však není eliminována primárně přezkumná povaha soudního řízení správního, neboť i nadále platí, že krajský soud přihlédne v řízení o žalobě pouze k takové žalobní námitce, která nemohla být objektivně žalobcem uplatněna již v řízení před správním orgánem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2019, č. j. 2 Azs 189/2019 - 37, odst. 13).

Posouzení věci krajským soudem

28. Soud předesílá, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a z jeho odůvodnění jasně vyplývá, z jakých důvodů nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena. Jedná se proto o rozhodnutí plně přezkoumatelné [srov. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se rozumí opomenutí skutečností významných pro posouzení věci, což není totéž jako jejich chybné vyhodnocení (jak se zřejmě domnívá žalobce). V situaci, kdy žalobce zjevně porozuměl důvodům napadeného rozhodnutí natolik, že se k jejich závěrům vyjadřuje v žalobě a věcně s nimi polemizuje vznášením protiargumentů, zjevně nelze uvažovat o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 6 As 166/2017 - 83).
29. Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.
30. Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
  - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
31. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
32. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
  - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
  - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

33. Soud nejprve přezkoumal zákonnost závěru žalovaného o neudělení azylu jakožto privilegované formy mezinárodní ochrany a posléze zákonnost závěru žalovaného o neudělení doplňkové ochrany, která je formou subsidiární.
34. Pokud jde o žalobcovu obavu z pronásledování v důsledku jeho podpory S. r., soud se plně ztotožňuje se závěry žalovaného (str. 7–8 napadeného rozhodnutí). Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že by v zemi původu vyvíjel činnost směřující k uplatnění jeho politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Při pohovoru žalobce ke své činnosti pro S. r. uvedl, že během revoluce v roce 2004 za 200 hřiven sháněl lidi, kteří by demonstrovali, přičemž členem S. r. nikdy nebyl. V souvislosti s touto činností žalobce neměl při kontaktu se státními orgány před svým odjezdem ani při pozdějších návštěvách Ukrajiny žádné potíže. Osobně se s tvrzenou diskriminací bývalých podporovatelů nesetkal. Soud tak neshledal, že by žalobci v tomto ohledu v zemi jeho původu hrozilo ze strany státních orgánů pronásledování (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2019, č. j. 9 Azs 294/2019 - 32).
35. Za azylově nerelevantní soud shledal i žalobcovu obavu z pronásledování ukrajinskými nacionalisty (tedy soukromými osobami), kterou navíc v průběhu správního řízení ani nezmiňoval. K tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004–53 uvedl: „*[P]otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*“ V posuzované věci nic nenásvědčuje tomu, že by se žalobce v případě skutečného ohrožení nemohl obrátit na ukrajinské orgány. Tento žalobní bod je proto nedůvodný.
36. Stěžejním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je tvrzená hrozba plnění branné povinnosti a nasazení do bojů v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině.
37. Otázkou udělení mezinárodní ochrany z důvodu ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a obavy z branné povinnosti se správní soudy již opakovaně zabývaly (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 176/2017 - 42, nebo aktuálně ze dne 2. 7. 2020, č. j. 4 Azs 22/2020 - 47). V projednávané věci soud neshledal žádný důvod se od dosavadní rozhodovací praxe odchýlit.
38. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobcem předkládaný „povolávací rozkaz“ ve skutečnosti vyzývá pouze k dostavení se na okresní vojenskou správu za účelem upřesnění vojenských evidenčních údajů a absolvování zdravotní prohlídky. Z předmětného „povolávacího rozkazu“ nelze dovozovat, že by žalobce byl bezprostředně povinen nastoupit výkon vojenské služby.
39. Dále podle informace OAMP ze dne 22. 1. 2018 (str. 11–15) nebyla v důsledku stabilizace situace na východě Ukrajiny po uzavření tzv. minských dohod vyhlášena v roce 2016 ani v roce 2017 žádná další mobilizace. V září 2016 při příležitosti podpisu výnosu

o demobilizaci vojáků prezident Ukrajiny uvedl, že jde o krok k armádě složené z profesionálních vojáků a že v konfliktních zónách zůstanou pouze vojáci s profesionálním kontraktem. V prohlášení ze dne 2. 11. 2016 prezident Ukrajiny dále sdělil, že v současné době na východoukrajinské frontě (tzv. linii dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Vojáci základní vojenské služby, jež je za stanovených podmínek povinná pro muže ve věku mezi 18 až 27 lety (přičemž žalobce je ročník 1980), nesmí být povoláni do oblasti bojů na východě země, ale mohou se k tomu rozhodnout dobrovolně. Soudu není známo, že by se po vydání předmětné informace OAMP (a to ani v souvislosti s vyhlášením výjimečného stavu dne 26. 11. 2018, viz bod 44 tohoto rozsudku) tento stav změnil. Tvzení žalobce, že „*k mobilizaci neustále dochází*“, ostatně nedokládají ani jím zmíněné reportáže České televize. Není proto vůbec pravděpodobné, že by nyní čtyřicetiletému žalobci hrozilo povolání k výkonu vojenské služby, natož že by byl nasazen do bojů v rámci ozbrojeného konfliktu.

40. Nadto má žalovaný pravdu též v tom, že i pokud by žalobci povolání do armády reálně hrozilo, samotná povinnost vojenské služby (a její odmítání) bez dalšího odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s účastí při bojových akcích ve válečném konfliktu a rizicích s tím spojených. Branná povinnost je totiž sama o sobě přípustným a zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2020, č. j. 2 Azs 329/2018 - 60). V době ozbrojeného konfliktu, do něhož je tento stát zavlečen, je tato povinnost ještě významnější a naléhavější. Požadavek státu, aby občan splnil brannou povinnost a případně se z toho titulu i aktivně zapojil v rámci mobilizace do ozbrojeného konfliktu, v němž je ohrožena svrchovanost státu a jeho územní celistvost, je legitimní a nemůže bez dalšího představovat akt pronásledování nebo hrozbu vážné újmy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44). Azylové právo neposkytuje právní ochranu jednání žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří odpírají státu, jehož jsou občany, splnění své základní povinnosti, tj. podílet se na jeho obraně. V opačném případě by aplikace azylového práva narušovala obranyschopnost státu (k výkonu vojenské služby na Ukrajině dále srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34).
41. Reálnou se nejvíce ani žalobcova obava z diskriminace kvůli jeho příslušnosti k ruskojazyčné menšině. Z podkladů shromážděných žalovaným ani z tvrzení žalobce nevyplývají žádné konkrétní skutečnosti, které by z tohoto důvodu mohly zakládat *odůvodněný* strach žalobce z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Bezpečnostní situací rusky hovořícího obyvatelstva na Ukrajině se zabýval Nejvyšší správní soud například v usnesení ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 383/2017 - 23, bod 26, nebo v usnesení ze dne 7. 2. 2018, č. j. 6 Azs 378/2017 - 25, bod 10. Co se týče žalobcem zmiňovaného „jazykového zákona“, který má jako jediný státní jazyk zavádět ukrajinštinu, jeho samotná existence není způsobilá v žalobci vyvolat *odůvodněný* strach z pronásledování (což žalobce ostatně ani netvrdí).
42. Soud uzavírá, že žalobci nehrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu.
43. Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce týkající udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Obecné námitky žalobce mířily na aplikaci odst. 2 písm. b) a c) citovaného ustanovení. Žalovaný při aplikaci § 14a nepochybil, neboť zvážil všechny důležité

okolnosti (str. 12–17 napadeného rozhodnutí) a dospěl ke správnému závěru. Ze správného spisu ani z tvrzení žalobce nevyplývá, že by žalobci při návratu do vlasti hrozilo *skutečné* nebezpečí vážné újmy (srov. § 14a odst. 1 zákona o azylu) spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání nebo ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K bezpečnostní situaci na Ukrajině Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako ‚totální konflikt‘, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (srov. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, dále např. usnesení ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26, a ze dne 26. 5. 2020, č. j. 4 Azs 456/2019 - 30). V současné době je ozbrojený konflikt na Ukrajině omezen pouze na tzv. linii dotyku mezi samozvanou Doněckou a Luhanskou republikou. Ve zbytku Ukrajiny (s výjimkou poloostrova Krym) je bezpečnostní situace dobrá. Žalobce pochází z C., který se sice nachází ve východní části země, ale od linie dotyku je vzdálený více než 200 km. Celá C. oblast je přitom pod plnou kontrolou ukrajinské vlády a nic nenasvědčuje tomu, že by byl žalobce vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (str. 9 informace OAMP ze dne 22. 1. 2018, ve vztahu k C. oblasti srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 176/2017 - 42).

44. Soud dává žalobci za pravdu v tom, že žalovaný v době vyhotovení rozhodnutí (22. 2. 2019) nevycházel z nejaktuálnějších informací o zemi původu [srov. § 23c písm. c) zákona o azylu]. Žalovaný předně nereflektoval incident v Kerčském průlivu a následné vyhlášení výjimečného stavu (žalobcem označeným jako stav válečný) v deseti oblastech země původu, včetně C. oblasti. Nutno dodat, že výjimečný stav vyhlášený v souvislosti s incidentem v Azovském moři na 30 dní (od 26. 11. 2018 do 26. 12. 2018) již pominul (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2020, č. j. 5 Azs 63/2020 - 35) a na současné bezpečnostní situaci v C. nic nezměnil. Uvedené pochybení žalovaného proto soud neshledal za natolik závažné, aby způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.
45. Ačkoliv žalobce namítal neaktuálnost podkladů napadeného rozhodnutí k bezpečnostní situaci na Ukrajině, sám odkazoval na „Dokument potvrzující status bojových akcí na území Ukrajiny“ údajně vydaný Státní imigrační službou Ukrajiny dne 7. 4. 2014 (a platný „do dne ukončení bojových akcí“), tedy s velmi nejednoznačnou specifikací, k jakému období situaci na Ukrajině popisuje. Předmětný dokument nijak nevyvrací závěr žalovaného, že C. oblast není ozbrojeným konfliktem na východě země přímo zasažena. Stejně tak není v posuzované věci žalobce relevantní zpráva MZV, podle které by se měli čeští občané vyvarovat cest do Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, zejména pak do blízkosti tzv. linie dotyku.
46. Jelikož žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by byl v zemi původu vázán na jedno místo, soud pro úplnost odkazuje na judikaturu týkající se tzv. možnosti vnitřního přesídlení (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, a ze dne 26. 5. 2020, č. j. 4 Azs 456/2019 - 30). Možnost vnitřního přesídlení nebyla vyloučena. Soud uzavírá, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.
47. Pokud jde o tvrzené procesní pochybení žalovaného, soud neshledal, že by byl žalobce zkrácen na svém právu seznámit se s podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č.

500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dne 26. 6. 2018 zástupkyně žalobce při seznámení se s podklady rozhodnutí výslovně uvedla, že po domluvě s žalobce tento správní úkon vyřídí bez jeho přítomnosti. Zástupkyně žalobce se s podklady pro rozhodnutí seznámila a následně se k nim písemně vyjádřila, přičemž žalovaný předmětné vyjádření spolu s příloženými písemnostmi řádně za žurnalizoval do správního spisu. Po 26. 6. 2018 nebyly ze strany žalovaného do správního spisu založeny žádné relevantní písemnosti, a před vydáním rozhodnutí proto nemusel opětovně vyzývat žalobce a jeho zástupkyni, aby se seznámili s podklady rozhodnutí. Zástupkyně žalobce podala žádost o opětovné seznámení se správním spisem dne 27. 2. 2019 v reakci na vyrozumění o převzetí napadeného rozhodnutí, tedy v době, kdy již bylo napadené rozhodnutí vydáno (což jí muselo být zřejmé z vyrozumění o převzetí napadeného rozhodnutí). Žalovaný tudíž žalobce žádným způsobem na jeho procesních právech nezkrátil. Žalobce měl též v soudním řízení možnost vyjádřit se ke všem relevantním dokumentům. Žalobce ostatně ani blíže netvrdil, jak konkrétně bylo zasaženo do jeho práv a jak se to projevilo v napadeném rozhodnutí.

48. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce byl dvakrát pravomocně odsouzen, (přestože se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen), tato zmínka se nijak neodrazila v závěrech napadeného rozhodnutí, ostatně sám žalovaný v rozhodnutí píše, že *„k otázce bezúhonnosti žadatele je dle názoru správního orgánu nadbytečné se vyjadřovat“* (str. 7 napadeného rozhodnutí).
49. Nová skutečnost, že se žalobce 2. 8. 2019 oženil s občankou ČR a dne 7. 4. 2020 se jim narodila dcera, na výše uvedených závěrech nic nemění. Neudělení mezinárodní ochrany až na výjimky nepředstavuje natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a obecně tedy okolnosti soukromého či rodinného života žadatele na území ČR (s výjimkou azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu) důvodem pro udělení azylu či doplňkové ochrany nejsou (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 42/2020 - 54, a tam citovanou judikaturu). O takto výjimečný případ se v této věci nejedná, už jen proto, že žalobci a jeho nové rodině nic nebrání v tom, aby vedl tento svůj rodinný život v zemi původu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2020, č. j. 2 Azs 329/2018 - 60).
50. Závěrem soud nad rámec odůvodnění (neboť pro věc tato okolnost nebyla nijak podstatná) podotýká, že vyjádření žalovaného ohledně neobjektivity zpravodajství České televize nebylo ničím podloženo. Takové tvrzení žalovaného nemá žádnou argumentační hodnotu. Pakliže měl žalovaný potřebu se vůči zpravodajství České televize ohledně situace na Ukrajině vymezit, měl předložit pádné argumenty na podporu svého tvrzení, nikoliv se uchýlovat k ničím nepodloženým hodnotícím soudům.

Závěr a náklady řízení

51. Z výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. září 2020

Karel Ulík, v. r.
samosoudce